

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 525/2019
21.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2943/18 од 20.09.2018. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2943/18 од 20.09.2018. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1761/16 од 08.06.2018. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење у укинутом делу.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1761/16 од 08.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време код тужене, почев од 10.04.2009. године и по том основу припадају му сва права и обавезе из радног односа. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу исплати на име неисплаћених зарада појединачне месечне износе са затезном каматом од доспелости до исплате и да на наведене износе тужиоцу уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и за случај незапослености, како је изреком наведено. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 270.462,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 2943/18 од 20.09.2018. године, одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду. Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/2014, 87/18) Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац био у радном односу код тужене, плата му је исплаћивана све до јуна 2013. године, када је престала исплата без усменог или писменог образложења тужене и то, како о престанку исплате плата, тако и о његовом будућем радно-правном статусу. Тужилац је у периоду од 10.04.2009. године до 31.05.2013. године остварио статус осигураника по основу рада код Министарства унутрашњих послова РС. Решењем тужене распоређен је на задатке и послове овлашћеног службеног лица тужене до 31.12.2013. године, када је остварио право на посебну пензију, у складу са Уредбом о условима за остваривање права на посебну пензију запослених у Министарству унутрашњих послова на територији АП Косово и Метохије од 25.12.2013. године.

Према разлозима нижестепених судова тужилац је стекао статус запосленог на неодређено време 10.04.2009. године, као и право на исплату зараде која му, као право на основу рада припада почев од јуна 2013. године, јер тужена на којој је терет доказивања није доказала да је тужиоцу доставила одлуку о престанку радног односа.

Основан је ревизијски навод да је побијана пресуда донета уз погрешну примену материјалног права. Имајући у виду све околности случаја, Врховни касациони суд налази да је због погрешног правног схватања нижестепених судова изостало утврђење релевантних чињеница на околности благовремености тужбе ради утврђења постојања радно-правног статуса тужиоца као запосленог на неодређено време од чега зависи право тужиоца на исплату плате и правилна примена материјалног права о тужбеним захтевима.

У конкретном случају тужилац је кумулативно поставио тужбене захтеве и то ради утврђења постојања радног односа на неодређено време и накнаду плате са исплатом доприноса за обавезно социјално осигурање по основу рада. С тим у вези, утврђење радно-правног статуса тужиоца као запосленог на неодређено време и евентуална повреда овог права тужиоца је његов примарни тужбени захтев. Благовременост оваког постављеног (примарног) тужбеног захтева је услов да суд приступи утврђивању осталих релевантних чињеница.

Сагласно ревизијским наводима, нема законите одлуке о тужбеном захтеву тужиоца без правилне примене одредбе члана 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05), којом је прописано да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Полазећи од чињеничног утврђења нижестепених судова за сада није могуће правилно применити наведену законску одредбу, односно нема услова за оцену благовремености тужбе (у смислу члана 195. Закона о раду), коју је тужилац поднео 04.08.2016. године, јер су нижестепени судови пропустили да утврде релевантну

чињеницу, а то је моменат сазнања тужиоца да му је повређено право на стицање радно-правног статуса запосленог на неодређено време. Будући да из тужиочевог исказа произлази да му је обустављена исплата плате у јуну 2013. године, без усменог или писменог образложења, потребно је расправити од каквог су значаја наведене чињенице на његов радно-правни статус и моменат када је тужилац за њих сазнао.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је укинуо нижестепене пресуде уз враћање предмета првостепеном суду на поновно суђење, применом члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић